

sygnatura akt I C 3564/17

UZASADNIENIE

Powodowie M. P., D. P. oraz małoletnia M. G. wniosli o:

1. ustalenie, że pomiędzy powodami, a pozwaną Agencją Mienia Wojskowego w W. istnieje stosunek najmu lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W.;
2. zasądzenie od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

(pozew k. 1-4v., pisma usuwające braki formalne pozwu k. 22 i 38, protokół rozprawy k. 59)

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Wskazała na braku interesu prawnego w wytoczeniu powództwa w rozumieniu art. 189 k.p.c.

(odpowiedź na pozew k. 43-45)

1. *Ustalenia faktyczne*

Agencja Mienia Wojskowego w W. (dawniej Wojskowa Agencja Mieszkaniowa) jest właścicielem lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w W.. W lokalu tym zamieszkują pozwani.

(okoliczność bezsporna)

Wyrokiem zaocznym z 6 lutego 2012 r. wydanym w sprawie I C 951/11 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w W. nakazał M. P. opuszczenie i opróżnienie tego lokalu i wydanie go Wojskowej Agencji Mieszkaniowej Oddział (...) w W.. Ponadto Sąd ustalił, że M. P. nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego.

Na skutek wniesienia sprzeciwu od tego wyroku Sąd wyrokiem z 4 grudnia 2014 r. utrzymał w mocy wyrok zaoczny z 6 lutego 2012 r. oraz nakazał dodatkowo D. P. i małoletniej M. G. opuszczenie i opróżnienie tego lokalu i wydanie go Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Sąd ustalił, że D. P. i M. G. przysługuje prawo do lokalu socjalnego i nakazał wstrzymanie eksmisji do czasu złożenia D. P. i M. G. przez właściwą gminę oferty umowy najmu lokalu socjalnego. Apelacja D. P. od powyższego wyroku została odrzucona. Apelacja M. P. od wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z 12 sierpnia 2016 r. Skarga kasacyjna M. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie została odrzucona postanowieniem z 17 listopada 2016 r.

(dowód: wyrok zaoczny z 6 grudnia 2012 r. k. 26, wyrok z 4 grudnia 2014 r. k. 156, postanowienie z 10 marca 2015 r. k. 197-198, postanowienie z 31 marca 2016 r. k. 303-305, wyrok z 12 sierpnia 2016 r. k. 333, postanowienie z 17 listopada 2016 r. k. 371-372)

2. *Ocena dowodów*

Stan faktyczny w zakresie ustalonym wyżej przez Sąd nie był sporny między stronami. Znalazł on również oparcie w dowodach z dokumentów urzędowych z akt sprawy o eksmisję (I C 951/11). Dowody te nie budziły wątpliwości i wzajemnie się uzupełniały. Dowody z pozostałych dokumentów wskazane w pozwie nie miały znaczenia do rozstrzygnięcia sprawy. Sąd uznał, że badanie okoliczności wynikających z tych dokumentów nie było konieczne dla wydania wyroku.

3. *Ocena prawna*

Żądanie powodów opiera się na art. 189 k.p.c. Przepis ten stanowi, że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Powództwo podlega zatem oddaleniu jeżeli powód nie ma interesu do jego wytoczenia, ale także wtedy, gdy interes taki istnieje, ale twierdzenie powoda o istnieniu lub nieistnieniu stosunku prawnego okaże się bezzasadne. Interes prawny zachodzi wtedy jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów czyli definitywnie zakończy istniejący spór lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości.

Interes prawny w żądaniu ustalenia prawa lub stosunku prawnego nie istnieje zaś w tych sytuacjach, w których możliwa jest obok lub zamiast powództwa o ustalenie równocześnie inna forma ochrony praw podmiotowych stanowiących przedmiot ustalenia.

Mając to na względzie Sąd uznał, że powodowie nie mają interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. w wytoczeniu tego powództwa.

Powodowie dochodzili swoich praw do lokalu w sprawie o eksmisję (I C 951/11). Wykazywali i dowodzili w tamtym postępowaniu, że przysługuje im skuteczne względem Agencji Mienia Wojskowego uprawnienie do zamieszkiwania w lokalu w postaci najmu. Wskazywali, że M. P. wstąpił w najem lokalu z mocy prawa na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Sąd w sprawie o eksmisję uznał ten zarzut za niesłuszny. Wskazał, że nie zostały spełnione przesłanki z tego przepisu. Sąd Rejonowy badał także możliwość istnienia tytułu prawnego pozwanych do lokalu na podstawie art. 691 k.c. i uznał, że przepis ten nie ma zastosowania do pozwanych. Tytułu prawnego do lokalu nie stanowiły też przepisy ustawy z dnia 31 stycznia 1961 roku o zakwaterowaniu sił zbrojnych.

Powyższe stanowisko zaakceptował także Sąd Okręgowy w Warszawie, rozpoznający apelację do wyroku Sądu Rejonowego. Wskazał, że M. P. nie mógł wstąpić w stosunek najmu lokalu, bo lokal ten nigdy nie był przedmiotem najmu. Podniesiono, że prawo do zajmowania przez niego lokalu wygasło w marcu 2002 roku. Utrata tego prawa przez pozwanego skutkowałą utratą prawa do zamieszkiwania przez M. G. i D. P.. One wywodziły bowiem swój tytuł prawny do lokalu od M. P..

W tej sprawie powodowie podnosili te same argumenty i zarzuty. Zakwestionowali zasadność wszczęcia procesu o eksmisję. Polemizowali także z prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego z 4 grudnia 2014 r. i jego uzasadnieniem.

Mając to na względzie Sąd uznał, że to postępowanie jest w zasadzie drugim procesem o ten sam przedmiot. Cel tego procesu jest tożsamy z linią obrony pozwanych w procesie o eksmisję. Uznanie, że powodowie mają interes prawny w wytoczeniu pozwu prowadziłoby do powtórnej oceny tych samych zarzutów, co nie jest dopuszczalne. Posiadanie przez powodów prawa najmu do lokalu zostało ocenione w sprawie o eksmisję.

Tym samym Sąd uznał, powodowie nie mają interesu prawnego w wytoczeniu powództwa. Z tych przyczyn nie badał pozostałych przesłanek niezbędnych dla oceny zasadności roszczenia.

Sam brak interesu prawnego powodował oddalenie powództwa (punkt 1 wyroku).

4. Koszty

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Powodowie przegrali proces i powinni solidarnie zwrócić pozwanemu jego koszty.

Na koszty te złożyło się 900 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.